

Liber

sumus: sobrij sim". Sed hec allegoria: non est enigma. Nā nisi multū tardis iste sensus ipso p̄tu est. Enigma est autē vt breuit̄ et explicem obscura allegoria; sicut est. Hā quis uige erant tres filie: et que cūq̄ similia. Sed ubi allegoriā noīauit apl's: nō in verbis cā reperit: sed in factō: cū e duob⁹ filijs abrae: uno dē ancilla: altero de libera: qđ nō dictū sed etiā factū fuit: duo testamēta intelligēda monstrauit: qđ ari- teq̄ exponeret obscurū fuit: p̄inde allegoria talis quod est generale nō mē posset specialis enigma noīari. Sed qđ non soli q̄ eas litteras nesciūt quib⁹ discūtropi q̄rūt qđ dixerit apl's nunc in enigmate nos videre: verū etiā qui sciunt: si quod sit illud enigma ubi nūc vide- mus nosse desiderat. ex vtroq̄ iuueniēda una est sentētia: et ex illo: s. q̄ ait. Videamus nūc p̄ seculū: et ex illo qđ addidit: in enigmate Una ubi. s. est em̄ cum tota sic dī: videamus nūc p̄ speculū in enigmate: p̄inde q̄tuž mibi videoſ ſicut no- mine ſpeculi imaginē voluit intelligi: ita no- mine enigmatis q̄uis ſimilitudinē: tñ obſcu- ram: et ad p̄ſpiciēdū difficultē. Cū iiḡ ſpeculi et enigmatis noīe que cūq̄ ſimilitudines ab apo- ſtolo ſignificate intelligi poſſunt: q̄ accomo- date ſunt ad intelligenduz deum: eo mō quo pōt: nihil tñ ē accōmodari? q̄ id qđ imago ei⁹ non fruſtra dicit̄. Nemo itaq̄ mireſ etiā i iſto modo videndi q̄ cōcessus eſt huic vite: p̄ ſpe- culū ſc̄z in enigmate laborare nos vt quōcun q̄ videam". Nonē q̄ppe hic non ſonaret enig- matis: ſi eſſet facilitas visionis. Et hoc ē gran- dius enigma: vt non videamus quod non vi- dere non poſſumus. Quis em̄ non videt co- gitationē ſuā? Et q̄s videt cogitationē ſuā: non oculis carnalibus dico: ſed ip̄o ierioze cō- ſpectu. Quis nō eam videt: et q̄s eam videt: q̄nī quidē cogitatio viſio eſt animi quedā: ſiue aſſint ea que oculis q̄ corporalibus videan̄: vt ceteris ſentiant ſensib⁹: ſiue non aſſint: et eoz ſimilitudines cogitatōe cernant̄. q̄nēc corporalia ſunt: nec corporaliū ſimilitudines ſicut virtu- tes et virtutia: ſicut ip̄a deniq̄ cogitatio cogitat̄: ſiue illa que p̄ disciplinas tradunſ liberalesq̄ doctri- naſ: ſiue iſtor̄ oīm cause ſupiores atq̄ rōnes in natura iſmutabili cogitent̄: ſiue etiā mala et vana ac falſa cogitemus: vel non con- ſentiente ſenu: vel errante consenſu.

Quō p̄ inspectionē verbi quod eſt in cogi- tatione mentis humanae ad agnitione verbi qđ de' eſt aliquid possit accedi. Ma. X.

Ad nūc de his loquamur q̄ nota co- gitamus et habemus in noticia etiā ſi non cogitemus: ſiue ad cōtempla-

tiuā ſciam p̄tineant: quā p̄prie ſapiam dicim⁹ ſiue ad actiuā: quā p̄prie ſciam nūcupandam eſte diſſeruimus. Simul em̄ vtrūq̄ mentis eſt vnius et imago dei vna. Cū xō de inferiore diſtinctius et ſeorsum agit̄: tunc nō eſt vocanda imago dei: q̄uis et tūc in ea nōnulla reperiāt ſitudo illius trinitat̄: qđ in tercio decimo vo- lumine oīdimus. Nūc ḡ ſimul dyuina ſciā hoīis loqmur: in q̄ nobis nota ſunt q̄cūq̄ ſunt nota: q̄ vtrūq̄ vera ſunt: alioq̄ nota nō eſſent. Nemo em̄ falſa nouit: niſi cuž falſa eſte nouit. Qđ ſi nouit: veꝝ nouit. Neꝝ eſt em̄ q̄ illa falſa ſūt. De his ḡ nūc diſſerimus q̄ nota cogita- muſ: et nota ſunt nobis etiam ſi nō cogitent̄ a nobis. Sed certe ſi ea dicere velim⁹: niſi co- gitata nō poſſumus. Nā et ſi verba nō ſonenſ: in corde ſuo dicit vtrūq̄ qđ cogitat̄. Ut illud ē in libro ſapientie. Dixerūt apud ſe cogitātes Sap. 2. nō recte. Exposuit em̄ qđ ſit: dixerūt apud ſe: cū addidit: cogitantes. Huic ſimile eſt in euā- gelio: q̄ qđam ſcribe cū audiffent a dño dictū palytico. Conſide fili remittunt tibi p̄cā tua: dixerūt intra ſe: hic blaſphemat. Quid eſt em̄ dixerūt intra ſe: niſi cogitando. Deniq̄ ſeq̄. Et cū vidiffet ielus cogitatiōes eoz dixit. Ut Ibidem. qđ cogitatiſ mala in cordibus v̄fis. Sic mat- theus. Lucas aut̄ hoc idē ita narrat. Pererūt Luce. ſ cogitare ſcribe et pharisei dicentes. Quis ē q̄ loquiſ blaſphemias? Quis pōt dimittere pec- cata niſi ſolus deus? Ut cognouit aut̄ cogita- tiones eoz ielus: r̄ndens dixit ad illos. Quid cogitatiſ in cordibus v̄fis? Quale eſt in libro ſapie: dixerūt cogitantes: tale hic eſt: cogita- uerūt dicentes. Et illuc em̄ thic ostendit intra ſe atq̄ in corde ſuo dicere: id eſt cogitando di- cere. Dixerunt quippe intra ſe: et dictū eſt eis. Quid cogitatiſ? Et de illo diuine cui⁹ v̄beres Lu. 12. fructus ager attulit: ait ip̄e dñs. Et cogitabat intra ſe dicens. Quedā ḡ cogitatiōes locu- tiones ſunt cordis: ubi et os eius eſte dñs oſtēdit cū ait. Non qđ intrat in os coinqnat hoīem. Ad. 15 ſed qđ pcedit ex ore hoc coinqnat hoīez. Una ſuā duo qđam hoīis ora cōplexus eſt: vnu cor- poris: alteꝝ cordis. Hā vtrūq̄ vnde illihoīez pu- tauerūt inquinari in os intrat corporis. Uſi aut̄ dñs dixit inquinari hoīem: de cordis ore pcedit. Ita quippe exposuit ipſe qđ dixerat. Nā pau- lopost de hac re diſcipulis ſuis. Adhuc inquit Ibidem. et vos ſine intellectu eſtis. Non intelligitis: q̄ orū qđ in os intrat in ventrē vadit et in ſecel- sum emittit. Nūc certe aptiſſime demōſtrauit os corporis. Ut in eo qđ ſequit̄ os cordis oſten- dens. Que aut̄ inquit pcedit de ore: de cor: Ibidem. de exēt: et ea coinqnat hoīez. De corde em̄

exeūt cogitatiōes male: t cetera. Quid hac expositione lucidius? Nec tñ quia dicimus locutiones cordis esse cogitatiōes. ideo nō sunt etiam visiones exorte de noticie visiōibus. qñ vere sunt. Foris enim cum p corpus hec fiunt: aliud ē locutio aliud visio. Intus aut cū cogitamus: vtrūq; vniūz est. Sicut auditio t visio duo quedam sunt inter se distantia in sensib; corporis. in animo aut nō est aliud atq; aliud videre t audire. Ac p hoc cum locutio foris nō videat: sed potius audiat. Locutiones tñ interiores hoc est cogitatiōes vias dixit a dño sanctū euangeliū nō auditas. Dixerūt inquit
Dat. 9. intra se: hic blasphemat. Deinde subiunxit.
Ibidem. Et cū vidisset iesus cogitationes eoz. Cidit ergo q;d dixerūt. Cidit enim cogitatione sua cogitationes eoz: quas illi soli se putabāt videare. Quisquis igit potest intelligere verbum: nō solum anteoz sonet: verūtiam anteoz sonoz eius imagines cogitatione voluant. hoc enim est q;d ad nullam p̄tinet linguam eaz scz q lingue appellāt gentiū: quaz lingua nostra latina est. Quisquis inq; b intelligere potest iā pōt videre p̄ hoc speculū atq; in hoc enigma: te aliquā verbi illius similitudinē: d quo dictū

Job. 5. est. In principio erat verbum: t verbum erat apud deū: t deus erat verbum. Necesse ē em cuz verbum loquimur: id est q;d scimus quod loquimur ex ipsa scientia quā memoria teneimus: nascat̄ verbum q;d eiūmodi sit oīno cuius modi ē illa scia de q; nascit̄. Formata q;pe cogitatio ab ea re quā scimus: verbum est quod in corde dicinus: q;d nec grecū est nec latinū nec lingue alicuius alterius: sed cum id opus est in eoz quibus loquimur p̄ferre noticiā aliquod signū quo significet assumit. Et plerūq; sonus aliquā etiam nutritus: ille auribus: ille oculis exhibet: vt p̄ signa corporalia etiā corporis sensib; verbum q;d mente gerimus innoscat. Nam t innuere quid est nisi quodāmodo visibiliter dicere. Et in scripturis sanctis hui

Ibid. 13. sententie testimonii. Nam in euangelio fm ioh̄em ita legit̄. Amen amen dico vobis quia vñus ex vobis tradet me. Spiciebant ergo adiuvicē discipuli: hesitantes de quo diceret. Erat ergo vñus ex discipulis eius in sinu iesu quē diligebat iesus. Innuit ergo huic symon petrus t dicit ei. Quis est de quo dicit? Ecce innuendo dixit: quod sonādo dicere nō audebat. Sed hec atq; hmōi signa corporalia siue auribus siue oculis p̄sentibus quibus loquimur exhibemus. Inuente sunt etiā littere p̄ quas possemus t cū absensibus colloqui: sed ista signa sunt vocum cum ipse voces in fmone no

stro eaz quas cogitamus signa sint rep.

Sicut verbū hominis significat per vocez vel quodlibet indicium corporale: ita verbuz dei manifestatū esse per carnem. **La. XI.**

Roinde verbum quod foris sonat si p̄ gnūm est verbi quod intus lucet: cui magis verbi competit nomen. Nam illud quod p̄fertur carnis ore: vox verbi est. Verbuq; t ipm dicit̄ ppter illud a quo vt foris appareret assumptū est. Ita em̄ verbū nostrum vox quodāmodo corporis fit assumēdo eam: in qua manifestat̄ sensib; hoīum: sicut verbū dei caro factū est: assumendo eam in **Job. 5.** qua t ipm manifestat̄ sensib; hoīum. Et si cut verbum nostrū fit vox nec mutat̄ in vocē ita verbum dei caro qdē factū est: sed absit vt mutaref in carnem. Assumendo quicq; illā nō in eam se cōsumendo: t hoc nostrū vox fit: t illud caro factum est. Quapropter quicq; cupit ad qualēcūq; similitudinē dei verbi: q;uis per multa dissimilē peruenire: nō intueat̄ verbum nostrum quod sonat in auribus: nec quādo voce p̄fert: nec qñ silentio cogitatur.

Omnīū nāq; sonantiū verba linguaꝝ etiam in silentio cogitant̄: t carmina p̄currunt̄ animo: tacente ore corporis. Nec solum numeri syllabaꝝ: verūtiam modi cantilenaz cū sint corporales: t ad eum qui vocat̄ auditus sensum corporis p̄tinentes: p̄incorporeas quasdam imagines suas p̄sto sunt cogitantibus: t tacite cuncta ista voluentibus. Sed transēda sunt hec: vt ad illud perueniatur hominis verbum p̄ cuius qualēcūq; similitudinez sicut in enigmate vidcat vrcūq; dei verbi. Non illud q;d factū est ad illum vel ad alium p̄phetā t de quo dictū est. Verbu aut dñi crescebat t multiplicabatur. Et de quo itez dictū est. Igitur fides ex auditu: auditus aut p̄ verbum chris̄ti. Et itez. Num accepistis a nobis verbum auditus dei: accepistis nō vt verbum hoīum: sicut est vere verbum dei. Et innumerabilia similiter in scripturis dicunt̄ de dei verbo: q;d in sonis multiꝝ diuersarūq; linguaꝝ p̄ corda t ora disseminat̄ humana. Ideo autē verbuz dei dicit̄: quia doctrina diuina traditur nō humana. Sed illud verbum dei querimus qualitercūq; per hanc similitudinē nunc videre: de quo dictū est. Deus erat verbum: de quo dictum est. Omnia per ipm facta sunt: de quo dictum est. Verbum caro factum est: de quo dictum est. Sons sapientie verbum dei in excellis. Perueniendū est ergo ad illud verbum hominis: ad verbum rōnalis animantis: ad verbum nō deo nate: sed a deo facte imaginis

Acr. 6

Rom. 10.
1. Thes. 2.

Job. 5.

Ibidem.

Ibidem.

Ccī. 1